

Bersen

op de rode bok

Er bestaat bijna geen grotere voldoening voor een reewildjager dan een bok in rode zomerdoos zo aan te bersen dat hij deze in alle rust kan observeren en desgewenst kan strekken. Om deze jachtvorm met succes te beoefenen geldt een vijftal regels die het verschil bepalen tussen slagen of mislukken.

1. Nooit in de avond

Het is absoluut verkeerd om 's avonds te gaan bersen. Juist dan neemt het reewild de jager bijna altijd eerder waar dan omgekeerd. Met name de oudere bokken zekeren op dat tijdstip lang aan de rand van de dekking voordat ze uittreden en doen dit vaak pas bij het laatste bukslicht. Nemen ze daarbij aan de rand van de dekking geurdeeltjes van de jager of diens hond waar, dan zullen ze absoluut niet naar buiten komen, maar dieper de dekking intrekken en zich voorlopig niet vertonen. In de avond moet men dus aanzitten en niet door het jachtveld zwalken. Bersen is ochtendwerk waarbij men tot genoegen van de langslapers niet voor dag en dauw in het veld hoeft te zijn, maar pas dan wanneer het licht zo sterk

is, dat men met zekerheid alle kleuren goed kan onderscheiden en elke beweging kan waarnemen. Bersen, wanneer er nog nauwelijks een zweem van licht in de lucht is, veroorzaakt alleen maar onrust en biedt nauwelijks kans op succes. Bijkomende voordelen van de ochtendbers zijn dat de vaak aanwezige dauw het geluid van de jagersstap vermoffelt en het in de lucht aanwezige vocht verspreiding van de mensengeur tegengaat. Dit laatste is zeker het geval als het wind- en bladstil is.

2. In slakkentempo, dus heeeeeel langzaam

De grootste fout die men bij het bersen kan maken is dat men in recordtempo het gehele jachtveld wil doorkruisen. Vooral in

Dit artikel is een bewerking van 'Schnecken tempo statt Sauseschritt' (Slakkentempo in plaats van reuzenschreden) van de hand van Friedrich Karl von Eggeling, verschenen in de Deutsche Jagd Zeitung nummer 6, 2011. Vertaling: Koos Boer

Oudere bokken treden vaak pas uit in het laatste bukslicht

beboste gebieden zal men op een ochtend niet meer dan twee niet al te grote vakken met een lengte van pakweg 300 meter kunnen afwerken. Het gaat er hierbij immers om een bok op te vangen die terugkeert van zijn lavel in het veld of een bok te verschalken die zich in het bos te goed doet aan sappig blad of kruid. Omdat men noch in het bos, noch aan de rand daarvan of in een coulissenlandschap oneindig ver kan kijken, moet de bersjager erop voorbereid zijn dat hij achter elke struik, boom of boshoeck een ree kan aantreffen. In elk geval moet de jager het ree zien voordat het de jager waarneemt. Zeker als het zich als een oude dame ontpopt die onophoudelijk scheldend ervandoor

gaat en zo de ochtendbers volledig naar de knoppen helpt. Goed bersen is dus in feite meer dan langzaam voorwaarts gaan, het is eigenlijk langzaam voorwaarts staan! Bij elke stap moet de voet vaste grond vinden voordat men er het gewicht op plaatst. Bersen betekent geen fladderende kleding, handen en armen zo stil mogelijk houden en gelijkmatig naar voren glijden als in een vertraagde film. Om de paar meter moet de jager blijven staan om elke vlek in het terrein goed waar te kunnen nemen en er altijd op bedacht zijn in dekking te kunnen gaan en het wapen aan boom, tak of schietstok aan te kunnen strijken.

In dit geval is de jager niet voorzichtig genoeg te werk gegaan

Niet alleen bij de aanzit maar ook tijdens de bers moet de jager goed gecamoufleerd zijn Foto: archief KNJV

3. Goed gecamoufleerd

De meeste wildsoorten, damwild en kraaien uitgezonderd, herkennen de menselijke gestalte niet wanneer deze zich niet beweegt. Helaas kan men zich bij het bersen niet in een zoutpilaar veranderen en daarom moet men door de juiste kledingkeuze zich zo onzichtbaar mogelijk proberen te maken. Wanneer de bersjager als een grote klomp lodengroen door het veld gaat, hetgeen voor reeën altijd als ongewoon overkomt, zullen deze vrijwel altijd voortijdig op de vlucht slaan. De bersjager moet dus zo gekleed zijn dat hij als het ware in de omgeving opgaat. Het makkelijkste is natuurlijk om bij de vakhandel een camouflagepak aan te schaffen of kleding te kiezen, die zich qua kleur van elkaar onderscheidt. In elk geval in licht- en donkertinten. Het is al voldoende wanneer de broek lichtgroen/beige is en het jasje donkergroen of bruin. Vanzelfsprekend past men de kleurkeuze zo veel mogelijk aan bij de overheersende kleuren van het te bejagen terrein. Het dragen van dunne camouflage handschoenen is aan te bevelen, maar niet strikt noodzakelijk. Zijn de handen door de zomerzon voldoende gebruind dan vallen ze niet meer zo op. Overmatig bewegen met de

handen dient uiteraard voorkomen te worden. Men houdt ze rustig aan het wapen of aan de verrekijker.

Op de grens van veld en dekking is vaak sprake van een afwijkende windrichting Foto: Michael Migos

Resultaat van een geslaagde bersochtend

Foto: Werner Nagel

4. Het spel met de wind

Heeft men aan de hierboven genoemde drie voorwaarden voldaan en gaat het bij het bersen toch steeds fout, dan klopt er iets niet met de kennis van het jachtveld. Kennis van het jachtveld betekent dat men niet alleen weet waar het dagverblijf van de bok is of waar hij uittreedt en waar zijn wissels liggen, maar ook hoe de windstromingen zich in elke hoek van het jachtveld gedragen. Uiteraard is dit in heuvelig of bergachtig terrein van cruciaal belang, maar ook in vlak land

kan de wind zich over een bosrand heen welven en in de dekking terug slaan. Zelfs midden in een bos op de grens tussen het hout en een weide of akker kan dit het geval zijn. Daarom moet men als bersjager constant de wind 'proeven' en bedacht zijn op veranderingen in de windrichting.

5. Met een hond op de bers

Als men zich bij de bers laat vergezellen door een hond moet deze natuurlijk gehoorzaam zijn en dicht bij de jager

blijven. Wanneer de hond verwaaiing van wild krijgt, mag hij beslist niet luid geven of inspringen. Als de voorjager blijft staan, moet de hond gaan zitten of down gaan, zeker wanneer het wapen in de aanslag gaat. Een jachthond die in alle rust aangeeft wild in de neus te krijgen, zal de kans van slagen bij het bersen sterk doen toenemen. Voldoet de jachtmaker niet aan deze criteria, dan kan men hem of haar beter thuis laten. ■

In een oogopslag

1. Bersen is voor vroege vogels, niet voor nachtuilen
2. Bersen is langzaam voorwaartsstaan, dus slechts een beperkt deel van het jachtveld tijdens de ochtendbers afdoen
3. Als kleding een camouflagepak of kleren kiezen, die de menselijke figuur door verschillende kleuren onopvallend maken
4. Kennis van de verblijfplaatsen en wissels van het reewild en de heersende windstromingen in het jachtveld is noodzakelijk
5. Wie met een hond berst, moet een gehoorzame en rustige jachtmaker hebben